

ЛІТЕРАТУРА

1. Дмитришин О. Наконий гурток - основна форма організації студентської науки в класичних університетах України (друга половина ХХ ст.) // *Гірська школа Українських Карпат*. 2016. № 14. С. 40-43.
2. Кафедра іноземних мов ТНМУ : веб-сайт. URL: <https://f-lang.tdmu.edu.ua/pokazniki/studentiskij-naukovij-gurtok-1>
3. Кафедра латинського язика // Белорусский государственный медицинский университет : веб-сайт. URL: <https://www.bsmu.by/page/3/127/>
4. Кафедра латинської та іноземних мов // Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького : веб-сайт. URL: <https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-latynskoyi-ta-inozemnyh-mov/>
5. Колодезнікова С. И. Гуляев П. Д. К проблеме организации деятельности студенческого научного кружка в современных условиях // *Ученые записки университета имени П.Ф. Лесгафта*. 2018. № 11 (165). С. 146-149.
6. Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених ХНМУ // Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених ХНМУ : веб-сайт. URL: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=67%3A2011-05-05-08-37-45&catid=5%3A2011-05-05-08-31-16&Itemid=25&lang=uk
7. Про вищу освіту : Закон України №1556-VII від 01.07.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
8. Сорока Ю. Б. Зінченко Н. В. Гурток як першочергова ланка науково-дослідницької роботи студентів у медичному колежі // *Всесвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/gurtok-ak-persocergova-lanka-naukovo-doslidnickoi-roboti-studentiv-u-medicnomu-koledzi-171264.html>
9. Студентське наукове товариство кафедри українознавства і латинської мови НФАУ : веб-сайт. URL: <https://ukrlat.nuph.edu.ua/%D1%81%D0%BD%D1%82.html>
10. Студентський науковий гурток з латинської мови та медичної термінології // Кафедра іноземних мов з курсом латинської мови та медичної термінології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова : веб-сайт. URL: <https://www.vnmu.edu.ua/%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D0%BC%D0%BE%D0%B2#>

УДК 37.01/09

Лозенко В. В.

Харківський національний медичний університет ПРОБЛЕМА ВИКОРИСТАННЯ РЕПРОДУКТИВНОГО МЕТОДУ ВИКЛАДАННЯ

Стаття вивчає актуальність використання репродуктивного методу викладання в інформаційному суспільстві у зв'язку з появою інтерактивних методів навчання. Репродуктивний метод навчання є одним з найвідоміших методів, який використовується протягом довгого часу у багатьох країнах. Базова структура знань відіграє важливу роль у навчанні, тому що виступає підґрунтям для вирішення творчих завдань. Така структура знань охоплює багато фактів, ключових моментів, інформативний матеріал — все те, що потрібно

запам'ятати. Як приклади у статті представлено найважливіші моменти, які слід лише запам'ятати, при вивченні іноземної мов, фізики, хімії: лексичний мінімум та граматичні правила (рідна, іноземна мови); формули та закони (математика, фізика, хімія). У процесі дослідження виявлено, що використання репродуктивного методу має сенс, якщо мова йде не про механічне відтворення інформації, а вміння працювати з нею. Такі вміння дають можливість робити висновки щодо отриманої інформації, висловлювати власне судження на базі відомих фактів. Викладач має стимулювати студентів працювати з інформацією, орієнтованою на запам'ятовування.

Ключові слова: репродуктивний метод, інформація, базова структура, знання, вміння, викладання.

The article studies topicality of usage of reproductive method teaching in informative society in connection with emergence of interactive methods which have been used for a long time in many countries. The basic structure of knowledge plays the important role in education because serves as the base of solving creative tasks. Such structure includes a lot of facts, key moments, informative data: everything what needs memorizing. As examples in the article the most important moments are represented which need memorizing while studying a foreign language, mathematics, physics, chemistry: vocabulary and grammatical rules, formulae and laws (mathematics, physics, chemistry). In process of research it has apparent that usage of reproductive method has a sense when it comes not to simple reproduction of information but skills of working with it. Such skills enable to draw a conclusion towards information, to formulate own point of view based on famous facts. A teacher must stimulate students to work with information oriented to memorizing.

Key words: reproductive method, information, basic structure, knowledge, skills, teaching.

Статья изучает актуальность применения репродуктивного метода преподавания в информационном обществе в связи с появлением интерактивных методов обучения. Репродуктивный метод обучения является одним из самых известных методов, который используется на протяжении длительного времени во многих странах. Базовая структура знаний играет важную роль в обучении, потому что выступает фундаментом для решения творческих заданий. Такая структура охватывает много фактов, ключевых моментов, информативный материал — всё то, что нужно запомнить. В качестве примеров в статье представлены самые важные моменты, которые следует запомнить, при изучении иностранного языка, математики, физики, химии: лексический минимум и грамматические правила (родной, иностранный языки), формулы и законы (математика, физика, химия). В процессе исследования выявлено, что применение репродуктивного метода имеет смысл, когда речь идёт не о механическом воспроизведении информации, а умении работать с ней. Такие умения дают возможность делать выводы относительно полученной информации, высказывать собственное суждение на основе известных фактов. Преподаватель должен стимулировать студентов работать с информацией, ориентированной на запоминание.

Ключевые слова: репродуктивный метод, информация, базовая структура, знания, умения, преподавание.

На сьогоднішній день існує безліч методів навчання, серед яких

найпоширенішими вважаються методи навчання за характером (репродуктивний метод, проблемне навчання, евристичний), наочні (таблиці, схеми, фільми, відеоролики, використання мультимедійних дошок з виходом до мережі Інтернет), метод лекції (вступна, оглядова, заключна, лекція-бесіда, проблемна лекція, бінарна лекція, лекція з запланованими помилками тощо) та багато інших методів. Окремо виділяють інтерактивні методи навчання (метод мозкової атаки, «круглий стіл», дискусія, ситуаційний аналіз та інш.). Від вибору методів навчання залежить успішність студентів, тому чимало науковців вивчають специфіку використання методів навчання, окреслюють доцільність вживання того чи іншого методу згідно з метою заняття: Ю. Бабанський, В. Беспалько, М. Данилов, Б. Єсіпов, С. Єфремов, Г. Козлова, Л. Кондрашова, В. Олійник, Є. Петровський, С. Семенець, В. Сухомлинський, І. Харламов та інш.

Одним з найпоширеніших та майже універсальних методів у навчальному процесі до недавнього часу вважався репродуктивний або інформативно-репродуктивний метод. Сутність цього методу полягає в запам'ятовуванні відповідної інформації, яку надає викладач, освітлюючи ключові моменти теми. Потім викладач дає домашнє завдання за посібником або підручником, а студенти на наступне заняття мають відтворити усе сказане викладачем та прийти з виконаним домашнім завданням. Наразі репродуктивний метод все більш оцінюють як застарілий для початку ХХІ століття. Адже всю інформацію можна знайти в бібліотеці, в електронних книгах або на наукових сайтах. І якщо викладач ставить за мету лише передати інформацію, то, як правило, користь від цього заняття викликає певні сумніви. Це представляє проблему доцільності використання репродуктивного методу.

Однак існують певні речі (медичні терміни, схеми, формули), які можна лише запам'ятати. Також слід пам'ятати про окремі галузі знань, де для розвитку творчого мислення, креативного підходу до вирішення проблем має бути чітка послідовна система набутих знань (економіка, методика викладання, фізика, хімія та інш.). З доцільності використання репродуктивного методу влучно висловив свою думку науковець Семенець С. П.: «У концепції розвивального навчання репродуктивний метод може бути використаний як допоміжний, але необхідний засіб, що дозволяє розв'язати основну задачу-проблему, реалізувати знайдений метод її розв'язання, визначений спосіб виконання навчальних (методичних, педагогічних) та мислительних дій. Досвід показує, що розв'язання більшості творчих завдань, як правило, включає систему підзадач, спосіб (метод) розв'язання яких є відомим, а найбільша складність полягає в тому, щоб визначити названу систему базових задач та послідовність їх розв'язань у структурі розв'язання основної задачі-проблеми. У зв'язку з цим у системі розвивальної освіти значна зростає роль базових або опорних задач та методів (способів) їх розв'язування. Методичною вимогою до репродуктивного методу навчання в концепції розвивальної освіти є наявність системи творчих та проблемних завдань (задач), у процесі реалізації знайденого способу розв'язання яких передбачається виконання вже визначених алгоритмів, правил та способів дій» [7].

Наша точка зору суголосна з думкою Семенця С. П. про важливість побудови системи задач, окреслення базової структури знань, на якій ґрунтуватимуться творчі завдання. Треба додати, що така структура знань включає багато інформації, яку можна лише запам'ятати: наприклад, при вивченні іноземної мови обов'язково знати принаймні базову лексику, лексичний мінімум та найпростіші правила

конструювання речення. Без цього неможливе спілкування в іноземному середовищі. Вивчення фізики та хімії передбачає запам'ятовування багатьох формул і законів.

Слід відзначити, що викладач має стимулювати студентів працювати з інформацією, орієнтованою на запам'ятовування. Для цього викладачеві потрібно креативно підійти до прийомів, які спрямовані на запам'ятовування інформації. Наприклад, викладач має дати посилання на декілька сайтів, де можна знайти відповідну інформацію. Однак при цьому завдання студента полягає не в механічному відтворенні знань з електронної книги чи сайту. Студент повинний самостійно обґрунтувати, чому при відтворенні інформації він віддав перевагу певному сайту, а також висловити свою думку, який саме сайт, на розсуд студента, дає більш вичерпні, чіткі, науково обґрунтовані відповіді. Такий підхід до пошуку й відтворення даних, знань з певної теми є більш доцільним, бо студент не лише тренує пам'ять, а вчиться робити висновки щодо отриманої інформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабанский Ю. Избранные педагогические труды. Москва: Педагогика, 1989. 558 с.
2. Беспалько В. Слагаемые педагогической технологии. Москва: Педагогика, 1989. 192 с.
3. Єфремов С. В. Робота з підручником – метод науково-дослідної роботи студентів. *Роль інновацій в трансформації сучасної науки*. 2017. Ч. 1. С. 29–36.
4. Козлова Г. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2014. 200 с.
5. Кондрашова Л. Процесс обучения в высшей школе. Кривой Рог: КГПУ, 2007. 318 с.
6. Олійник В. Процес трансформації моделі lifelong learning в Україні. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова. 2015. Т.2. С.215–224.
7. Семенець С. Методи навчання в системі розвивальної освіти [електронний ресурс]. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/15540/1/%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B6%D0%B6%D1%8F.pdf> (дата звернення 27.10.2020).
8. Сухомлинський В. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Київ: Радянська школа, 1976. Т.1. С. 53–205.
9. Харламов И. Педагогика. Москва: Высшая школа, 1990. 575 с.

УДК 378.016:81'243

Максименко Н.В., Іотова І.М., Маджар Н.М.

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

РОБОТА З ХУДОЖНІМИ І НЕХУДОЖНІМИ АДАПТОВАНИМИ ТЕКСТАМИ У ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СЛУХАЧІВ

У статті порушується проблема сприйняття іноземними студентами художніх текстів, уведених до програм мовної підготовки слухачів підготовчого факультету/відділення. Пропонується методика роботи над художніми творами різних жанрів з урахуванням рівнів сприйняття – емоційного, коментованого, інтерпретаційного та оцінювального. Звертається увага на принципи та конкретні прийоми роботи з текстом, зокрема на роботу з наочністю, особливо